

Dinsdag 26 maart 2019
Van der Valk, Gilze

BEHANDELING VAN SOLK EN PERSOONLIJK- HEIDSSTOORNISSEN BIJ OUDEREN

Zinloos of zinvol?

scem.

GeriCare
specialistische ouderenzorg

“Hoe kunnen we helpen en behandelen?”

Op oudere leeftijd krijgt men vaak (grote) problemen met het aanpassen aan veranderende (leef)omstandigheden en het functioneren van alledag. De kans op ontregeling van het hele systeem, lichamelijk, psychisch en sociaal, neemt fors toe.

SOLK presenteert zich als reële klachten en komt soms voor in combinatie met een lichamelijke aandoening. Het verhoogde risico op zowel somatische als mede psychiatrische aandoeningen binnen deze groep patiënten vereist een multidisciplinaire aanpak. Maar vergt ook extra aandacht om de regie te houden en te voorkomen dat verschillende medisch specialisten achter elkaar worden geconsulteerd. Hoewel SOLK gepaard gaat met een verhoogde medische consumptie, verschilt de zorgvraag per patiënt sterk. Ondanks de belangrijke rol van neurodegeneratie en/of cerebrale accidenten zijn er vaak geen of onvoldoende duidelijke, lichamelijke verklaringen te geven voor gedrag en forse beperkingen in het dagelijks leven en adaptatie. Daarnaast zijn persoonlijkheidstrekken vaak versterkt of veranderd. In de omgeving van deze (kwetsbare) oudere is ook regelmatig gebrek aan tijd en/of geduld. Zorgprofessionals ervaren mensen die hen vaak consulteren voor klachten waarvoor zij geen medische verklaring kunnen vinden als moeilijk.

Het diagnosticeren van SOLK is daarom uitermate complex. De klinisch geriater of de specialist ouderengeneeskunde probeert een somatische oorzaak van de klachten uit te sluiten. Wanneer er wel een somatische oorzaak gevonden wordt, kijkt hij of de klachten/beperkingen van deze ziekte passend zijn of buitenproportioneel. Dit symposium gaat over de verklaringsmodellen en mogelijkheden om deze mensen te helpen, behandelen en/of begeleiden.

Met sprekers uit de wereld van de (psychosomatische) fysiotherapie, (ouderen)-psychiatrie, neurologie en psychotherapie. Wij verwelkomen u graag op 26 maart!

Coert Koenen, GeriCare
Anita Seinen, SCEM

Programma

Dagvoorzitter: *Karla Vermot*

16.00 uur Registratie en ontvangst

16.30 uur Welkom door de dagvoorzitter

16.35 uur **Hak de knoop niet te snel door, je kunt hem ook ontwarren**

Tijdens deze fysing worden de bevindingen uit het proefschrift getiteld ‘Combined physical symptoms and mental disorders’ besproken. De focus zal liggen op de Somatisch Onvoldoende verklaarde Lichamelijke Klachten (SOLK). Doel hierbij is inzicht te krijgen in de complexe samenhang van lichamelijke en psychische klachten. Aan de hand van een casus zal geïllustreerd worden hoe de bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek in de praktijk gebruikt kunnen worden.
Dr. Jonna van Eck van der Sluijs • psychiater en senior onderzoeker

17.15 uur **SOLK bij ouderen, wat doe ik ermee in de praktijk?**

“Dokter ik heb PHPD”, pijnkje hier pijnkje daar, aldus een van mijn patiënten. Aan de hand van enkele klinische voorbeelden worden specifieke moeilijkheden van SOLK bij deze doelgroep besproken en adviezen voor diagnostiek en bejegening gegeven. Tevens een overzicht van het voorkomen van SOLK bij ouderen en onderzoeksgegevens naar kenmerken van deze doelgroep.
Dr. Peter Hilderink • ouderenpsychiater

18.00 uur Dinerbuffet

18.45 uur **Herstelbelemmerende factoren bij ouderen met SOLK**

Het gevolgenmodel wordt vaak gebruikt om de herstelbelemmerende factoren in kaart te brengen. Inzicht in deze factoren geeft niet alleen aanknopingspunten voor behandeling maar helpt ook het gesprek te verschuiven van de lichamelijke klacht naar cognities, gedrag en gevoel.
Dorine van Driel • klinisch psycholoog

19.15 uur **Door goed luisteren en voelen, mensen met SOLK weer in beweging brengen**

Naast medicijnen of psychotherapeutische behandeling hoort psychosomatische fysiotherapie ook tot de behandelmogelijkheden bij SOLK. Bij het ontstaan van de psychosomatische klachten en het voortduren van deze klachten spelen zowel lichamelijke, geestelijke als sociale factoren een rol. De behandeling zal zich dan ook op al deze drie factoren moeten richten. Tijdens deze presentatie krijgt u handvatten om lichaamssignalen te herkennen en zo mogelijk te sturen, en waar mogelijk direct toepasbaar te maken in het dagelijks leven.
Bernard Boink en Jeroen Faessant • psychosomatische fysiotherapeuten

20.00 uur Korte koffiepauze

20.20 uur **Persoonlijkheidsstoornissen bij ouderen: diagnostiek en behandelopties**

Veroudering en somatische aandoeningen doen een groot beroep op de persoonlijkheid. Persoonlijkheidsproblematiek kan zich hierdoor zelfs pas op latere leeftijd voor het eerst openbaren. Er wordt ingegaan op de diagnostische en behandelopties voor persoonlijkheidsstoornissen bij ouderen.
Dr. Arjan Videler • psychotherapeut/GZ-psycholoog/onderzoeker

21.20 uur Afsluiting en borrel

Inschrijven

SCEM verwerkt haar inschrijvingen geautomatiseerd. Het online inschrijfformulier vindt u op de subpagina van deze bijeenkomst in de Agenda op www.scem.nl. Hier vindt u tevens alle informatie over de inschrijfvoorwaarden.

Het inschrijfgeld bedraagt:

€ 165,- voor artsen

€ 140,- voor niet-artsen

Bij inschrijven binnen 3 weken voorafgaand aan de bijeenkomst wordt het inschrijfgeld met € 30,- verhoogd.

Sprekers en dagvoorzitter

Bernard Boink • psychosomatisch fysiotherapeut, Fysiotherapie Flenter, Tilburg

Dorine van Driel • klinisch psycholoog, SeniorBeter, Nijmegen

Dr. Jonna van Eck van der Sluijs • psychiater/senior onderzoeker, Topklinisch Centrum Lichaam; Geest en Gezondheid; GGz Breburg, Tilburg

Jeroen Faessant • psychosomatisch fysiotherapeut, Revant, Breda; Fysiotherapie GC Reeshof, Tilburg

Dr. Peter Hilderink • ouderenpsychiater, SeniorBeter, Gendt

Dr. Arjan Videler • psychotherapeut/GZ-psycholoog/ onderzoeker, GGz Breburg; Tilburg University, Tilburg

Karla Vermot (dagvoorzitter) • specialist ouderengeneeskunde, GeriCare, Breda

Doelgroep

Specialisten ouderengeneeskunde, huisartsen, gerieters, praktijkondersteuners, verpleegkundig specialisten, fysiotherapeuten, sociale wijkteams en andere zorgprofessionals betrokken bij de zorg rond fragiele ouderen

Accreditatie

Aangevraagd bij ABC1 (specialist ouderengeneeskunde en huisarts), NVvPO, Kwaliteitsregister V&V, VSR en Keurmerk Fysiotherapie

Datum en locatie

Dinsdag 26 maart 2019

Van der Valk Hotel

Klein Zwitserland 8

5126 TA Gilze

Gratis parkeren

Informatie

SCEM

Postbus 21, 4196 ZG Tricht

telefoon 0345 - 57 66 42

e-mail scem@scem.nl

twitter @scem

Voor meer bijeenkomsten: www.scem.nl